

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال

مشاغل خانگی

(راهنمای متقاضیان)

دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی

بسمه تعالی

امروزه کسب و کارهای خانگی به عنوان راهکاری مهم برای ایجاد اشتغال و درآمد در سراسر جهان محسوب می گردند که از جمله مزایای آن، حذف هزینه های مربوط به خرید، رهن و اجاره کارگاه و ایاب و ذهاب، استفاده از نیروی کار سایر اعضای خانواده و ایجاد زمینه های کار خانوادگی، امکان انتقال تجارب از طریق آموزش غیررسمی به شیوه استاد- شاگردی بین اعضاء خانواده و... می باشد. علاوه بر رشته هایی که به شکل سنتی از سالیان دور رواج داشته، در سالیان اخیر به دلیل تحولات عظیم در بخش فناوری اطلاعات در جهان و ایجاد مشاغل جدید، امکان اشتغال خانگی برای بسیاری از افراد در زمینه های **IT** نیز فراهم گردیده است.

با توجه به اهمیت تجارب موفق جهانی مشاغل خانگی، این موضوع در قالب قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در سال ۸۹ در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. برابر قانون مذکور ، دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشکیل گردیده که پیگیری و هماهنگی های مربوط به مشاغل خانگی را بر عهده دارد.

متقاضیان علاقمند به آشنایی بیشتر با مشاغل خانگی می توانند علاوه بر مطالعه موارد ذیل ، جهت کسب اطلاعات تکمیلی و یا ارایه نظرات ، سوالات و یا پیشنهاد مشاغل جدید خانگی ، به سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (به نشانی www.mcls.gov.ir) قسمت مشاغل خانگی مراجعه نمایند.

- سوالات متداول
- نحوه ثبت نام متقاضیان و بررسی طرح در دستگاه اجرایی
- ضوابط صدور مجوز کسب و کار خانگی
- ضوابط پرداخت تسهیلات به متقاضیان

۱- سوالات متداول

مشاغل خانگی چیست و شامل چه رشته هایی می گردد؟

مطابق قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی ، مشاغل خانگی شامل آن دسته از فعالیت هایی است که توسط عضو یا اعضاء خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحد های مسکونی همجوار شکل می گیرد و منجر به تولید خدمت و یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می گردد. بر اساس مصوبات ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، رشته های مشاغل خانگی در حوزه های صنایع دستی ، فرش دستباف ، امور تولیدات دامی ، شيلات ، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، عشایری، امور تولیدات گیاهی، تولیدی (صنعت و خدمات)، فعالیت های فرهنگی و هنری می باشد و بر همین اساس انواع مشاغل خانگی و زیر بخش های آنها در سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قسمت مشاغل خانگی قرار گرفته است.

برای پیشنهاد عنوان شغلی جدید چه باید کرد ؟

در صورت عدم وجود شغل موردنظر متقاضی در فهرست مشاغل خانگی، متقاضی می تواند در فرم ثبت نام و یا قسمت فرم رشته های پیشنهادی جدید، شغل مد نظر خود را پیشنهاد نماید. مشاغل پیشنهادی متعاقباً بررسی و در صورت تصویب ، به فهرست مشاغل خانگی اضافه خواهند شد.

نمونه فعالیت در مشاغل خانگی چگونه است ؟

فعالیت در حوزه مشاغل خانگی به ۳ صورت امکان پذیر می باشد:

- الف - انجام فعالیت به صورت کارمزدی برای کار فرمای خارج از محیط مسکونی (متقاضی تحت پوشش)
- ب - انجام فعالیت مستقل اعم از تامین مواد اولیه تا عرضه محصول به خارج از محیط مسکونی (متقاضی مستقل)
- ج - انجام فعالیت به صورت تعاونی ، و یا مشارکت با بنگاه های بالا دستی تامین کننده مواد اولیه و عرضه محصول آنان در بازار ، ترجیحا به صورت کسب و کار خوشه ای (پشتیبان)

نمونه ثبت نام و در یافت مجوز برای مشاغل خانگی به چه صورت است ؟

متقاضیان مشاغل خانگی لازم است با مراجعه به سایت مشاغل خانگی ، متناسب با نوع فعالیت مورد نظر خود یکی از فرم های ثبت نام (مستقل - تحت پوشش - پشتیبان) را تکمیل نمایند . فرمهای تکمیلی توسط دستگاه اجرائی ذیربط بررسی شده و در صورت تأیید طرح در دستگاه اجرائی ، پرونده متقاضی به اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی ارسال و مجوز مربوطه صادر خواهد شد. جهت اطلاع از ضوابط صدور مجوز(شرایط عمومی و اختصاصی ، مدارک مورد نیاز و مراحل صدور مجوز) به سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مراجعه شود.

آیا برای شروع فعالیت در مشاغل خانگی نیاز به مجوز می باشد ؟

کلیه متقاضیان مستقل و پشتیبان برای انجام فعالیت در حوزه مشاغل خانگی نیاز به دریافت مجوز دارند.

آیا متقاضیان مشاغل خانگی وام و تسهیلات دریافت می نمایند ؟

متقاضیان دارای مجوز کسب و کار خانگی می باشند، میتوانند از این تسهیلات بهره مند شوند.

آیا شاغلین کسب و کار خانگی مشمول حمایت بیمه ای می گردند ؟

مشمولین قانون ، با ارائه مجوز کسب و کار خانگی میتوانند نزد صندوق تأمین اجتماعی به صورت خویش فرما بیمه و از مزایای آن برخوردار گردند. مشمولین صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهند بود.

شاغلین خانگی چه حمایت هایی بعمل فواهد آمد؟

متقاضیان مشاغل خانگی در صورت واجد شرایط بودن از انواع گوناگون حمایت ها نظیر بیمه خویش فرما، تسهیلات و بازار چه های محلی جهت عرضه محصولات خانگی و غیره برخوردار خواهند شد.

عرضه و فروش محصولات خانگی به چه صورت است ؟

مطابق قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی ، عرضه محصول تنها در بازار خارج از محیط مسکونی صورت گرفته و عرضه و فروش محصول (کالا و خدمات) در منزل مسکونی ممنوع می باشد. به همین منظور بازارهای محلی موقت به تناسب جهت عرضه محصولات خانگی اختصاص داده می شوند.

شیوه نظارت بر مشاغل خانگی به چه صورت است؟

نظارت در حوزه مشاغل خانگی به ۳ مرحله قبل از پرداخت ، حین پرداخت و پس از پرداخت تسهیلات تقسیم بندی می گردد. جهت اطلاع از چگونگی نظارت ، به سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قسمت مشاغل خانگی مراجعه شود.

آیا امکان فعالیت همزمان در چند رشته و مهود دارد ؟

انجام فعالیت همزمان در چند شغل خانگی در صورت تأیید دستگاه اجرایی ذیربط و چنانچه مجموع ساعات کار خانگی توسط هر یک از شاغلین خانگی از ۴۴ ساعت کار در هفته بیشتر نگردد، بلامانع است.

شرایط انجام کسب و کار خانگی چه می باشد؟

برای انجام کسب و کار خانگی لازم است کار صرفاً توسط عضو یا اعضاء خانواده در واحد مسکونی انجام شود. حجم تولید با شرایط و فضای واحد مسکونی تناسب داشته باشد. آلودگی های زیست محیطی ، صوتی و بصری ایجاد نکند. حقوق همسایگان به طور کامل رعایت گردد. عرضه و فروش محصول (کالا و خدمات) در خارج از واحد مسکونی صورت گیرد. تردد غیرمتناسب با فضای محل سکونت به ویژه در مجتمع های مسکونی انجام نشود. شغل مجاز باشد و با محیط مسکونی تناسب داشته باشد.

۲- نحوه ثبت نام متقاضیان و بررسی طرح هاد دستگاه اجرائی

- کلیه متقاضیان مشاغل خانگی باید از طریق سامانه مشاغل خانگی نسبت به تکمیل فرم پرسشنامه متناسب با شرایط خود اقدام نمایند و در صورت داشتن شرایط لازم، از سیستم کد رهگیری دریافت خواهند نمود. کد رهگیری اشخاص مستقل و پشتیبان ابتدا در بانک اطلاعاتی سیستم ذخیره و سپس متناسب با نوع رشته به دستگاه اجرایی مربوطه ارسال می گردد. در صورت انتخاب گزینه فعالیت به شکل تعاونی، به سامانه معاونت تعاون متصل خواهند شد.

- افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی (کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد شهید و امور ایثارگران و سازمان بهزیستی بایستی هنگام ثبت نام در سامانه، گزینه مربوط به نهاد حمایتی مربوطه را انتخاب نمایند.

- متقاضیان مستقل دارای کد رهگیری، مشخصات طرح و فعالیت مورد نظر خود را در قالب فرم های موجود در سامانه مشاغل خانگی به دستگاه اجرایی مربوطه ارائه می نمایند. طرح های پیشنهادی متقاضیان مستقل در مهلت زمانی مشخص، توسط دستگاه اجرایی ذیربط بررسی و در صورت تأیید دستگاه اجرایی ذیربط، مجوز مربوطه توسط ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی صادر خواهد شد. سپس در صورت نیاز به وام، طرح مورد نظر به بانک ارسال خواهد شد.

- افرادی که متقاضی انجام فعالیت تحت پوشش پشتیبان می باشند نسبت به تکمیل فرم پرسشنامه اقدام و در صورت برخوردار بودن از مهارت، از سیستم کد رهگیری دریافت می نمایند. کد این گروه از افراد در بانک اطلاعاتی ذخیره و در زمان لازم توسط دستگاه اجرائی به پشتیبان معرفی خواهند شد.

- متقاضیان پشتیبان دارای کد رهگیری، مشخصات طرح و فعالیت مورد نظر خود را در قالب فرم های موجود در سامانه مشاغل خانگی به دستگاه اجرایی مربوطه ارائه می نمایند. دستگاه اجرایی اهلیت فردی، فنی و ... متقاضی پشتیبان را بررسی و در صورت تأیید دستگاه اجرایی ذیربط و کارگروه تخصصی اشتغال استان، مجوز مربوطه توسط ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی صادر خواهد شد. سپس دستگاه اجرایی با استفاده از بانک اطلاعاتی سیستم، افراد متقاضی تحت پوشش را به پشتیبان معرفی خواهند نمود. در صورت پذیرش افراد فوق توسط پشتیبان، دستگاه اجرایی طرح را تأیید و به بانک ارسال می نماید.

۲- ضوابط صدور مجوز کسب و کار خانگی

الف- شرایط لازم برای متقاضیان اخذ مجوز کسب و کار خانگی

۱- شرایط عمومی :

- تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- حداقل سن بیست سال برای اشخاص پشתיبان
- نداشتن سابقه کیفری موثر به تأیید مراجع ذیصلاح (برای اشخاص پشתיبان)
- داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت از سربازی برای متقاضیان مرد
- اقامت در محل اجرای طرح (برای افراد مستقل)

۲- شرایط اختصاصی :

- ارائه گواهی آموزش و مهارت در رشته مورد نظر (دارای تاریخ اعتبار)
- ارائه گواهی سلامت برای متقاضیان رشته های مرتبط با مواد غذایی و بهداشتی
- تأمین سهم آورده متقاضی حداقل به میزان ۲۰٪ سرمایه موردنیاز ایجاد رشته شغلی (برای اشخاص پشתיبان)
- داشتن ایده برای شروع فعالیت
- داشتن توانایی مدیریت برای اداره کسب و کار

ب- مدارک موردنیاز برای صدور مجوز کسب و کار خانگی

- تصویر شناسنامه و کارت ملی
- تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت از خدمت برای متقاضیان مرد
- گواهی عدم سوء پیشینه برای پشתיبان
- تصویر گواهی آخرین مدرک تحصیلی
- اصل و تصویر کارت مهارت مرتبط با رشته شغلی مورد تقاضا

ج - مراحل صدور مجوز

- ۱- داشتن شرایط عمومی و اختصاصی
 - ۲- ارائه درخواست توسط متقاضی به دستگاه اجرایی ذیربط
 - ۳- تکمیل فرم های مربوط و ارائه طرح توجیهی توسط متقاضی
 - ۴- ارائه مستندات مربوط به سهم آورده متقاضی (برای اشخاص پشتیبان)
 - ۵- بررسی درخواست و طرح متقاضی توسط دستگاه اجرایی ظرف حداکثر یک هفته
- تأیید طرح از سوی دستگاه اجرایی و صدور مجوز توسط اداره کل تعاون ، کار و رفاه اجتماعی

۴- ضوابط پرداخت تسهیلات به متقاضیان

- شرایط عمومی

کلیه متقاضیان دارای مجوز کسب و کار خانگی که مورد تأیید دستگاه اجرایی ذیربط می باشند ، می توانند از این تسهیلات بهره مند شوند.

- صندوق مهر امام رضا (ع) و بانک های عامل ترتیبی اتخاذمی نمایند که متقاضیان به سهولت و با رعایت قانون مشاغل خانگی و دستور العمل های مربوطه و ضوابط فوق الذکر بتوانند از تسهیلات بهره مند شوند .

- شرایط صندوق مهر امام رضا (ع)

- حداکثر تسهیلات قرض الحسنه پرداختی به متقاضیان مستقل ۵۰ میلیون ریال می باشد.

- حداکثر تسهیلات قرض الحسنه به متقاضیان پشتیبان یک میلیارد ریال می باشد.

- میزان تسهیلات قرض الحسنه پرداختی به متقاضیان پشتیبان متناسب با طرح توجیهی کسب و کار می باشد.

ضمناً طرح هایی که اشتغالزایی بیشتری دارند ، در اولویت قرار می گیرند.

- حداکثر دوره باز پرداخت تسهیلات قرض الحسنه با احتساب دوره تنفس ۵ سال می باشد.

- پرداخت تسهیلات قرض الحسنه به متقاضیان پشتیبان بعنوان سرمایه ثابت و سرمایه در گردش درمقابل تهیه تجهیزات مورد لزوم شغل مربوطه می باشد.

– شرایط بانک های عامل

- حداکثر تسهیلات قرض الحسنه پرداختی به متقاضیان مستقل ۵۰ میلیون ریال می باشد.
- حد اکثر مدت باز پرداخت تسهیلات قرض الحسنه برای متقاضیان مستقل ۳ سال می باشد.
- حد اکثر تسهیلات پرداختی به متقاضیان پشتیبان ده میلیارد ریال می باشد.
- تسهیلات اختصاص یافته بیش از ۳۰ میلیون ریال به صاحبان کسب و کار خانگی (پشتیبان و مستقل) مشمول آئین نامه پرداخت یارانه تسهیلات صاحبان بنگاه های اقتصادی زود بازده و کار آفرین می باشد.